

Výzva na výkon jesennej preventívnej celoplošnej deratizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Humennom (ďalej len „RÚVZ so sídlom v Humennom“) ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) v spojení s prílohou č. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) za účelom predchádzania vzniku a šíreniu prenosných ochorení, **všetky povinné subjekty** podľa § 52 a § 53 zákona č. 355/2007 Z. z. týmto

vyzýva

na výkon jesennej preventívnej celoplošnej deratizácie

**na území všetkých obcí v okresoch Humenné, Snina a Medzilaborce.
Deratizáciu / reguláciu živočíšnych škodcov je potrebné realizovať v období od
15.10.2024 do 15.11.2024.**

Na základe uvedeného RÚVZ so sídlom v Humennom vyzýva nasledovné subjekty:

1. **Mestá a obce** v okresoch Humenné, Snina a Medzilaborce, ktoré sú ako právnické osoby podľa § 52 ods. 1 písmeno j) a k) zákona č. 355/2007 Z. z. povinné zabezpečiť na zamedzenie vzniku, šíreniu a na obmedzenie výskytu prenosných ochorení dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov, t.j. vykonať deratizáciu na verejných priestranstvách a v objektoch v správe alebo majetku mesta alebo obce.
 - 1.1 Informovanosť podnikateľských subjektov a občanov je potrebné zabezpečiť vyhlásením deratizácie v miestnych tlačových, rozhlasových a televíznych médiách, v dostatočnom časovom predstihu.
2. **Fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby**, ktoré sú podľa § 52 ods. 1 písm. j) a k) zákona č. 355/2007 Z. z. povinné vykonať deratizáciu v objektoch určených na podnikanie, predovšetkým v objektoch školských zariadení, zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb, bytových a polyfunkčných domoch, v suterénnych a pivničných priestoroch objektov, v areáloch živočíšnej výroby, v areáloch potravinárskej výroby a v potravinárskych prevádzkach, v reštauračných zariadeniach, v skladoch potravín, v skladoch ďalších komodít a na skládkach komunálneho odpadu. Potvrdenie tohto subjektu o vykonaní deratizácie sa odporúča uchovať po dobu 3 mesiacov.
 - 2.1 Tieto osoby vykonávajú deratizáciu prostredníctvom odborne spôsobilých osôb s odbornou spôsobilosťou prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie a firiem, ktoré deratizáciu vykonávajú ako profesionálnu činnosť.
3. **Fyzické osoby – občanov** na vykonanie deratizácie v pivničných priestoroch pri chove hospodárskych zvierat, v rodinných a bytových domoch predovšetkým vtedy, ak v ich blízkosti sú objekty určené na podnikanie uvedené v bode 2.
 - 3.1 Fyzické osoby – občania môžu deratizáciu vykonať aj svojpomocne, a to biocídnymi prípravkami dostupnými v obchodnej sieti, registrovanými v Centre pre chemické látky a

prípravky, zakúpenými v malospotrebitel'ských baleniach, ktoré sú určené a schválené na predmetný účel.

4. Objekty, v ktorých sa bude deratizácia vykonávať, musia byť aj fyzicky upratané, zbavené odpadu a nečistôt, nakoľko znečistené a zanedbané prostredie prospieva životu a množeniu živočíšnych škodcov.

Odôvodnenie:

Jedným z opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení je regulácia živočíšnych škodcov. Tieto opatrenia podľa ustanovení § 52 ods. 1 písm. j) a § 53 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. vykonávajú všetky fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, fyzické osoby – občania a obce. Obce majú taktiež podľa § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení pri výkone samosprávy najmä utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chrániť životné prostredie, ako aj utvárať podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport. K utváraniu zdravých podmienok života prispieva aj vykonávanie pravidelnej preventívnej celoplošnej deratizácie.

Premnoženie živočíšnych škodcov, predovšetkým potkanov, myší a krýs je sezónnym problémom ľudských aglomerácií hlavne v jarných a jesenných mesiacoch. Dochádza k zamoreniu najmä prízemných a pivničných priestorov objektov školských zariadení, zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb, objektov slúžiacich na podnikanie, rodinných domov, bytových domov a polyfunkčných budov, potravinárskych výrobní, potravinárskych prevádzok, pri chovoch hospodárskych zvierat vo veľkochovoch aj v drobnochovoch a tiež na skládkach komunálneho odpadu. Premnoženie živočíšnych škodcov môže byť príčinou ohrozenia verejného zdravia rôznymi prenosnými ochoreniami - leptospirózou, hantavírusovými ochoreniami, listeriózou, besnotou, lymfocytárnou choriomeningitídou a podobne.

Aktívnym prístupom k regulácii živočíšnych škodcov je možné minimalizovať epidemiologické riziko a zabrániť vzniku a šíreniu prenosných ochorení a tak prispieť k ochrane verejného zdravia, tiež ochrane majetku a životného prostredia. Deratizáciu je potrebné vykonať v určenom časovom intervale biocídnymi prípravkami určenými a schválenými na tento účel. Termín vykonania deratizácie sa stanovuje podľa znalostí o reprodukčnom cykle živočíšnych škodcov minimálne v jarných a jesenných mesiacoch. Deratizáciu je možné vykonávať aj mimo určených termínov preventívnej celoplošnej deratizácie, ak je zaznamenaný zvýšený výskyt živočíšnych škodcov alebo výskyt živočíšnych škodcov v priestoroch, kde sa vyskytovať nesmú.

RÚVZ so sídlom v Humennom upozorňuje, že fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, sú povinné podľa § 52 ods. 4 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej deratizácie a podľa § 52 ods. 4 písm. c) uvedeného zákona oznámiť začiatok každej takejto činnosti regionálnemu úradu verejného zdravotníctva písomne najneskôr 48 hodín pred jej začiatkom. V prípade porušenia týchto povinností sa fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, dopustia správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva. Zber, transport a likvidáciu uhynutých hlodavcov je potrebné zabezpečiť fyzickou, resp. právnickou osobou, ktorá má na túto

činnosť povolenie príslušného orgánu veterinárnej správy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Humennom, 26. novembra 1507/2, 066 18 Humenné, zverejňuje túto výzvu na internetovej stránke <https://www.uvzsr.sk/web/ruvzhe/aktuality> v časti Aktuality.

PhDr. Mgr. Jana Belcáková, MPH
regionálna hygienička